

Projekt z dnia 28 października 2014 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2014 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego
pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów**

Na podstawie art. 34a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2012 r. poz. 657, z 2013 r. poz. 198 oraz z 2014 r. poz. 84) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2014 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów (Dz. U. poz. 790) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2016 r.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

945
06-11-2014
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Gwarancji i Poręczeń
Wojciech Rząsiński
06-11-2014

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego

Grzegorz Dostatni
radca prawny

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1256).

UZASADNIENIE

Na podstawie delegacji zawartej w art. 34a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz. U. z 2012 r. poz. 657, z 2013 r. poz. 198 oraz z 2014 r. poz. 84), zwanej dalej „ustawą o poręczeniach i gwarancjach”, w dniu 10 czerwca 2014 r. wydane zostało rozporządzenie Ministra Finansów *w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów* (Dz. U. poz. 790).

Na podstawie powyższego rozporządzenia oraz zapisów programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 19 maja 2009 r., a następnie zmienionego w dniu 25 listopada 2011 r., w dniu 14 lutego 2013 r. oraz 21 października 2013 r., zwanego dalej „Programem Wspierania Przedsiębiorczości”, w oparciu o art. 34a ust. 1a ustawy *o poręczeniach i gwarancjach*, BGK udziela obecnie mikroprzedsiębiorcom oraz małym lub średnim przedsiębiorcom, zwanym dalej „MŚP”, pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów obrotowych oraz inwestycyjnych.

Od początku realizacji programu rządowego „*Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK*”, do końca września 2014 r. BGK udzielił gwarancji *de minimis* na łączną kwotę ok. 14,3 mld zł. Dzięki gwarancji *de minimis*, banki przyznały kredyty o łącznej wartości ok. 25,4 mld zł. Z programu gwarancji *de minimis* skorzystało już 68.750 przedsiębiorców.

Ze względu na powodzenie dotychczasowej akcji gwarancyjnej oraz uznając zasadność dalszego wspierania rozwoju podmiotów z sektora MŚP, podjęto decyzję o kontynuowaniu, do końca 2016 r., udzielania przez BGK pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów zaciąganych przez MŚP, co zostało wskazane w expose Pani Ewy Kopacz, Prezesa Rady Ministrów, ogłoszonego w dniu 1 października 2014 r. W expose Pani Premier wskazała na problem wielu polskich przedsiębiorców jakim jest brak dostępu do szybkiego i łatwego kredytu przeznaczonego na cele inwestycyjne, co negatywnie przekłada się na rynek pracy, zapowiadając jednocześnie wydłużenie funkcjonowania programu *de minimis* w formie gwarancji kredytowych BGK do końca 2016 r.

W związku z powyższym, w § 1 projektu rozporządzenia wprowadzono zmianę § 8 rozporządzenia z dnia 10 czerwca 2014 r., zgodnie z którą rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2016 r.

Zgodnie z § 2 projektu, rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Jednocześnie nie wyklucza się weryfikacji i ewentualnej zmiany wysokości rocznej stawki opłaty prowizyjnej od udzielonych gwarancji *de minimis*, co znajdzie odzwierciedlenie w zmianie umowy pomiędzy Ministrem Finansów a BGK.

Z uwagi na przepisy art. 34d ust. 1 i 1a ustawy *o poręczeniach i gwarancjach*, zgodnie z którymi minister właściwy do spraw finansów publicznych jest zobowiązany do przekazywania celem realizacji rządowego programu społeczno - gospodarczego, polegającego na udzielaniu pomocy *de minimis* w formie gwarancji BGK:

- środków na zwiększenie funduszu statutowego BGK, mając na względzie konieczność pokrycia ryzyka działalności bankowej ponoszonego przez BGK w związku z realizacją tego programu oraz
 - środków na pokrycie kosztów i wydatków BGK związanych z udzielaniem gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych przez BGK gwarancji,
- założone w projekcie niniejszego rozporządzenia przedłużenie jego obowiązywania o kolejny rok będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa.

Od początku działania programu gwarancji *de minimis* do dnia 3 listopada 2014 r., minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazał kwotę ok. 62,2 mln zł, na pokrycie przez BGK kosztów wypłat z gwarancji, a także na pokrycie innych kosztów i wydatków związanych z udzielaniem ww. gwarancji.

W związku z założonym w projekcie niniejszego rozporządzenia przedłużeniem jego obowiązywania do dnia 31 grudnia 2016 r., planuje się udzielanie gwarancji *de minimis* w latach 2013-2016 na łączną kwotę ok. 28 mld zł.

W ramach powyższej kwoty, ok. 7 mld zł gwarancji *de minimis* zostało udzielonych w roku 2013 oraz prognozuje się udzielenie przez BGK gwarancji *de minimis* na kwoty: ok. 9 mld zł w roku 2014, ok. 6 mld zł w roku 2015 oraz ok. 6 mld zł w roku 2016.

Przy założeniu udzielenia przez BGK gwarancji *de minimis* na powyższe kwoty oraz przy założeniu szkodowości na poziomie ok. 6,2%, koszty wypłat z gwarancji, a także inne koszty zarządzania i wydatki BGK związane z udzielaniem gwarancji w ramach programu pomocy *de minimis*, w latach 2015-2025 mogą wynieść łącznie ok. 1.792 mln zł.

Powyższe kwoty planowanych kosztów i wydatków BGK związanych z udzielaniem gwarancji w ramach programu pomocy *de minimis*, zostały opracowane w oparciu o przybliżony, deterministyczny model wypłat, z uwzględnieniem dotychczasowych wyników realizacji tego programu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Zakres regulacji nie podlega harmonizacji z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Dorota Podedworna - Tarnowska, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Małgorzata Gać, Naczelnik Wydziału 22 694 3576 malgorzata.gac@mofnet.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 13.11.2014 r.</p> <p>Źródło: Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2012 r. poz. 657, z późn. zm.).</p> <p>Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.</p> <p>Nr w wykazie prac: 21.5</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przedsiębiorcy z sektora MŚP zmagają się z typowymi trudnościami, występującymi w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej, których przyczyną jest niedobór środków finansowych bądź ograniczony do nich dostęp, co niekorzystnie odbija się na skłonności do inwestycji, utrzymaniu płynności (realizacja bieżących płatności), planach zwiększenia zatrudnienia czy podniesienia płac. Sektor ten charakteryzuje większa wrażliwość na wpływ czynników zewnętrznych niż duże firmy, co przekłada się m. in. na większe problemy z utrzymaniem płynności i niską aktywność inwestycyjną, przy jednocześnie wyższych kosztach pozyskania kredytowania z banków.

W rezultacie takie warunki wstrzymują potrzebne inwestycje, powodują zatory płatnicze, narażają na spadek konkurencyjności i spowalniają wzrost sektora MŚP.

Odpowiedzią Rządu na powyższe uwarunkowania było stworzenie instrumentu wsparcia ułatwiającego podmiotom gospodarczym dostęp do kapitału krótko i długoterminowego finansującego ich rozwój w okresie spowolnienia gospodarczego, w szczególności do czasu uruchomienia środków w ramach nowej perspektywy finansowej. Dzięki zastosowaniu formuły portfelowej banki kredytujące bez zbędnych formalności zabezpieczają ryzyko udzielanych dla MŚP kredytów obrotowych i inwestycyjnych. Wdrożenie tego instrumentu w formule pomocy de minimis pozwoliło na zaferowanie go przedsiębiorcom początkowo (2013 r.) nieodpłatnie, następnie za stawkę prowizyjną 0,5%. Potrzebę wspomnianego instrumentu udowadnia skala jego wykorzystania. Od początku realizacji programu rządowego „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK”, do końca września 2014 r. BGK udzielił gwarancji *de minimis* na łączną kwotę ok. 14,3 mld zł. Dzięki gwarancji *de minimis*, banki udzieliły kredyty o łącznej wartości ok. 25,4 mld zł. Z programu gwarancji *de minimis* skorzystało już 68.750 przedsiębiorców.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przedłużenie obowiązywania oferty udzielania gwarancji w ramach pomocy de minimis do końca 2016 r. ma na celu kontynuację ułatwienia firmom z sektora MŚP dostępu do finansowania działalności kredytem bankowym – o ile banki nie mogą kredytować przedsiębiorstw nie posiadających zdolności kredytowej, to mogą złagodzić wymogi odnośnie zabezpieczeń dzięki zastosowaniu gwarancji *de minimis*. Pozwoli także na utrzymanie wzrostu gospodarczego osiąganego częściowo dzięki aktywności inwestycyjnej. Niewątpliwie przedłużenie oferty gwarancji umożliwi też utrzymanie wzrostu popytu ze strony mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na instrumenty gwarancyjne oferowane przez Rząd.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W państwach UE/OECD działają rozbudowane systemy poręczeniowo -gwarancyjne dla MŚP, przy czym poręczenia i gwarancje stanowią trwały element systemu wsparcia przedsiębiorczości.

Wg danych publikowanych przez AECM – Europejskie Stowarzyszenie Instytucji Poręczeniowych, zrzeszające główne kraje UE, na jedno europejskie przedsiębiorstwo z sektora MŚP przypada przeciętne zaangażowanie w poręczenia i gwarancje o równowartości ok. 16 tys. zł. W Polsce, wg szacunków BGK, nawet przy uwzględnieniu wyników Portfelowej Linii Gwarancyjnej *de minimis*, zaangażowanie w poręczenia i gwarancje na jedno polskie MŚP na koniec 2013 r. nie przekroczyło 4 tys. zł, czyli było czterokrotnie mniejsze niż średnia UE.

Poniżej podano przykłady działalności europejskich instytucji poręczeniowo-gwarancyjnych (dane na koniec 2013 r.):

1/ Portugalia: SPGM - sieć towarzystw poręczeń wzajemnych z rozbudowanym systemem regwarancji państwa. Zaangażowanie w poręczenia i gwarancje to 3 039 mln euro, sprzedaż poręczeń i gwarancji za rok 2013 – 1 153 mln euro.

2/ Włochy: Asconfidi - sieć towarzystw poręczeń wzajemnych z rozbudowanym systemem regwarancji państwa. Zaangażowanie w poręczenia i gwarancje na koniec 2013 r. – 20 155 mln euro, sprzedaż poręczeń i gwarancji za rok 2013 na poziomie 7 439 mln euro.

3/ Niemcy: sieć banków poręczeniowych (Burgschaftsbanken) zlokalizowanych w krajach związkowych (landach), objętych podwójnym systemem regwarancji: na szczeblu federalnym oraz na szczeblu landów. Zaangażowanie w poręczenia i gwarancje na koniec 2013 r. na kwotę 5 795 mln euro, sprzedaż poręczeń i gwarancji za rok 2013 w kwocie 1 117 mln euro.

Powszechnie stosowaną formą wsparcia w państwach UE w formie poręczeń i gwarancji jest udzielanie poręczeń i gwarancji jako pomocy de minimis.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy z sektora MŚP	40-50 tysięcy przedsiębiorców rocznie	Dane dotyczące bieżącej akcji udzielania przez BGK gwarancji de minimis	Gwarancje de minimis umożliwiają uruchomienie akcji kredytowej dla MŚP w kwocie 10-13 mld zł rocznie
Banki	20-25	Dane dotyczące bieżącej akcji udzielania przez BGK gwarancji de minimis	Gwarancje de minimis umożliwiają uruchomienie akcji kredytowej dla MŚP w kwocie 10-13 mld zł rocznie

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt jest konsultowany z Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz Związkiem Banków Polskich.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa	352	459	331	250	118	49	51	54	39	67	22	1.792	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Środki budżetu państwa planowane w ustawie budżetowej. W ustawie budżetowej na 2015 r. środki te zaplanowano w cz. 19.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przepisami ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne minister właściwy do spraw finansów publicznych został zobowiązany do przekazywania BGK środków na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych gwarancji. Wskazane powyżej wydatki z budżetu państwa mają na celu zapewnienie pełnego sfinansowania obciążeń BGK związanych z udzielaniem przez BGK gwarancji w ramach pomocy <i>de minimis</i> , w tym w szczególności kosztów operacyjnych, nakładów związanych z dochodzeniem roszczeń z tytułu wypłaconych gwarancji i innych koniecznych wydatków. Wszelkie koszty, związane z przyjęciem proponowanych rozwiązań, powodujące wzrost wydatków budżetu państwa, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów, zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków określonego w ustawie budżetowej na dany rok, we właściwej części budżetowej, bez konieczności wyasygnowania dodatkowych środków ponad limit dysponenta.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	6 000	6 000					12 000
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Upowszechnienie zwrotnych instrumentów wsparcia.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W związku z założonym w projekcie niniejszego rozporządzenia przedłużeniem jego obowiązywania do dnia 31 grudnia 2016 r., planuje się udzielanie gwarancji <i>de minimis</i> w latach 2013-2016 na łączną kwotę ok. 28 mld zł. W ramach powyższej kwoty, ok. 7 mld zł gwarancji <i>de minimis</i> zostało udzielonych w roku 2013 oraz prognozuje się udzielenie przez BGK gwarancji <i>de minimis</i> na kwoty: ok. 9 mld zł w roku 2014, ok. 6 mld zł w roku 2015 oraz ok. 6 mld zł w roku 2016.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegółowo w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:
 Zakres informacji i dokumentów przedkładanych wraz z wnioskiem o udzielenie przez BGK gwarancji w ramach pomocy *de minimis* jest określony przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, z późn. zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy.
 Zgodnie z § 6 ust. 2 projektu rozporządzenia, wniosek o udzielenie gwarancji, zawiera informacje wskazane w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Dołącza się do niego także zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w pkt 1 ww. przepisu (§ 6 ust. 3 projektu).

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane przepisy powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy w sektorze mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przepisy rozporządzenia stosuje się do dnia 31 grudnia 2016 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Liczba przedsiębiorców, którym udzielone zostało wsparcie w formie gwarancji *de minimis*, kwoty udzielonych gwarancji *de minimis*, kwoty udzielonych przez banki kredytów z gwarancjami *de minimis*, poniesione przez Skarb Państwa wydatki związane z udzielaniem przez BGK gwarancji *de minimis* - w okresach rocznych wg stanu na koniec 2014 r., 2015 r. i 2016 r.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)